

Ontwerp beschikking op de aanvraag,
van Clyde Petroleum Exploratie BV,
om vergunning ingevolge het
Mijnreglement continentaal plat
voor het oprichten en in stand houden van een
mijnbouwinstallatie t.b.v. de winning van aardgas op
platform Q4 A en Q4 B

Datum

6 APR. 2000

Kenmerk

E/EP/SR/00023343

Onderwerp

Mijnbouwmilieuvergunning Platform Q4-AOntwerp-beschikking

Besluit van de Minister van Economische Zaken

1. Onderwerp aanvraag

Op 16-11-1999 is een aanvraag ontvangen van Clyde Petroleum Exploratie B.V., te Den Haag, om een vergunning ingevolge artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat voor het oprichten en in stand houden van een mijnbouwinstallatie ten behoeve van de winning van aardgas.

Tegelijk met de vergunningaanvraag is een milieueffectrapport (MER) ingediend.

De vergunningaanvraag betreft het oprichten van een onbemand productieplatform.

De mijnbouwinstallatie, genaamd platform Q4-A, is gelegen op de coördinaten 52°46'47" NB en 04°16'05" OL in blok Q4 van het Nederlandse deel van het continentaal plat.

Voor het oprichten en in werking hebben van deze inrichting is, ingevolge artikel 30a, eerste lid, van het Mijnreglement continentaal plat, m.i.v. 14 maart 1999, een vergunning vereist.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999, Stb. 224, is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) verplicht.

Het winnen van aardolie of aardgas (activiteit categorie C17.2) is m.e.r.-plichtig in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gewonnen hoeveelheid van:

1. meer dan 500 ton aardolie per dag, of
2. meer dan 500.000 m³ aardgas per dag.

De Minister van Economische Zaken is bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

2. Adviseurs

- Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Noordzee;
- De Inspecteur-Generaal der Mijnen.

3. Procedures

Aangezien sprake is van een m.e.r.-plichtige activiteit zijn de procedures op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer doorlopen.

- Ontvangst Startnotitie MER	17-12-1998
- Ontvangstbevestiging naar initiatiefnemer	21-12-1998
- Verzending Startnotities aan (wettelijk) adviseurs/belanghebbenden	06-01-1999
- Publicatie "Kennisgeving" Startnotitie (Staatscourant)	13-01-1999
- T.i.l. (*)/Inspraak m.b.t. Richtlijnen MER	14-01-1999 t/m 11-02-1999
(*) T.i.l.= terinzagelegging bij het Bureau Informatie en Nieuwsvoorziening EZ)	
- Ontvangst Richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage	02-04-1999
- Vaststelling Richtlijnen MER	02-04-1999
- Indienen/ontvangst van vergunningaanvraag + MER	16-11-1999
- Ontvangstbevestiging MER naar initiatiefnemer	23-11-1999
- Aanvaarding MER	26-11-1999
- Publicatie "Kennisgeving" MER (Staatscourant, Volkskrant)	01-12-1999
- T.i.l./Inspraak MER/vergunningaanvragen	02-12-1999 t/m 05-01-2000
- Openbare zitting (Hoorzitting) MER	20-12-1999
(Locatie: Ministerie van Economische Zaken te Den Haag; 20.00 uur)	
- Verslag hoorzitting/verzending verslag	23-12-1999
- Verzending inspraakreacties/adviezen	14-01-2000
- Ontvangst (positief) toetsingsadvies Ciemer	20-03-2000

Op grond van artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat zijn de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5. van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op het tot stand komen van het besluit omtrent de verlening van de vergunning.

4. Inspraakreacties/Adviezen met betrekking tot vergunningaanvraag en MER

Naar aanleiding van toezending van de vergunningaanvraag met bijbehorend MER aan de adviseurs en aan andere belanghebbenden, publicatie van de kennisgeving, terinzagelegging en de openbare zitting zijn inspraakreacties/adviezen ingediend door:

- Productschap Vis,
- Stichting Greenpeace Nederland, mede namens Stichting De Noordzee.

Inspraakreactie/advies Productschap Vis:

Geconcludeerd wordt dat de visserij zeer veel hinder zal ondervinden van een platform in dit rijke visgebied dat regelmatig wordt bevist, en dat hiermee bevisbaar gebied voor langere tijd verloren gaat.

Opgemerkt wordt dat er onduidelijkheid bestaat ten aanzien van de ligging van veiligheidszones in relatie tot kabels, pijpleidingen en de mijnbouwinstallatie.

Ten aanzien van de diepteligging van pijpleidingen, ingegraven op minstens 1 meter, wordt opgemerkt dat er vanuit gegaan wordt dat die ligging regelmatig wordt gecontroleerd.

Aansprakelijkheid voor elke schade aan pijpleidingen, welke eventueel is veroorzaakt door de visserij, wordt op voorhand afgewezen.

Het Productschap is van mening dat de initiatiefnemer de verplichting heeft om de vissers in het gebied actief te informeren, bijvoorbeeld door het opstellen van een brochure met daarin een kaart en het tijdpad. Aangeboden wordt om hieraan medewerking te verlenen.

Inspraakreactie Greenpeace Nederland, mede namens Stichting De Noordzee.

Gesteld wordt dat de aspecten "klimaat" en "lozingen en incidentele gebeurtenissen" in het MER Q4 nadere aandacht verdienen.

Aangegeven wordt hoe het MER aangepast kan worden overeenkomstig het beoogde doel van de EU-MER-Richtlijn, voor de vergunningaanvraag hoeft dit in principe geen gevolgen te hebben.

Gewezen wordt op de brief aan de MER-commissie, d.d. 15-05-1998, waarin het Greenpeace-standpunt over "directe en indirecte gevolgen voor het klimaat" in de Nederlandse milieueffectrapportage is verwoord, alsmede op het antwoord van de MER-commissie d.d. 11-03-1999.

Positief wordt geoordeeld over de poging om in het MER Q4 iets te zeggen over gevolgen voor het klimaat.

Geconstateerd wordt dat verslaglegging ten aanzien van "lozingen en incidentele gebeurtenissen", "de gevolgen voor het mariene ecosysteem" en "de gevolgen voor het klimaat" niet overeenkomt met het doel van de richtlijn, namelijk het verschaffen van inzicht in te verwachten milieueffecten, ook in cumulatieve zin en in samenhang met andere activiteiten en processen.

Gesteld wordt dat het MER Q4 door enkele ingrepen wel aan dit beoogde doel zou kunnen voldoen, dat dan pas conclusies zouden kunnen worden getrokken.

Geoordeeld wordt dat het MER Q4 voorbarig concludeert dat de effecten op het klimaat "praktisch verwaarloosbaar" zijn, dat de optie van nullozing (water) buiten beschouwing wordt gelaten en dat ontmanteling van de installatie in het MER niet mag ontbreken.

5. Overwegingen ten aanzien van de ingediende inspraakreacties/adviezen

Naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties/adviezen merk ik het volgende op: De ingediende inspraakreacties/adviezen zijn door de Commissie voor de milieueffectrapportage bij het opstellen van het "toetsingsadvies" meegewogen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is van oordeel dat in het MER de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

Ik verwijs hierbij naar het uitgebrachte "Toetsingsadvies".

Overwegingen ten aanzien van de inspraakreactie van het Productschap Vis:

De beperking voor de visserij, bepaald door de in te stellen veiligheidszone (500 meter) rond het platform, acht ik gezien het belang van de delfstofwinning alleszins gerechtvaardigd. De omvang van het bevisbare gebied neemt slechts in geringe mate af. Gebleken is dat vis in veiligheidszones rond mijnbouwinstallaties zeer goed gedijt, hetgeen indirect als een positief effect voor de visserij kan worden gezien. Alleen rond het platform wordt een veiligheidszone ingesteld (conform Mijnreglement continentaal plat). Pijpleidingen worden zodanig gelegd dat zij geen obstakel vormen voor de visserij. De diepteligging van pijpleidingen wordt gecontroleerd. Het actief informeren van vissers in het gebied door middel van een brochure acht ik geen taak voor de initiatiefnemer. De plaatsing van de mijnbouwinstallatie zal via de gebruikelijke kanalen bekend worden gemaakt. Het (ver-)plaatsen van mijnbouw-installaties wordt gepubliceerd in de Staatscourant en het blad "Berichten aan zeevarenden".

Overwegingen ten aanzien van de inspraakreactie van Stichting Greenpeace Nederland:

Ten aanzien van de beoordeling van het MER Q4 verwijs ik naar het "toetsingsadvies" van de Commissie voor de milieueffectrapportage. Een discussie over de reikwijdte en beoogt doel van de EU MER Richtlijn en de implicaties daarvan voor de Nederlandse milieueffectrapportage voert hier te ver. Het is te prijzen dat zo verregaande suggesties ter verbetering van de opzet van het MER zijn gedaan. Ik zie er vanaf om daarop verder in te gaan aangezien, zoals ook is gesteld, dit niet van invloed is op de behandeling van de vergunningaanvraag.

Overwegingen ten aanzien van "toetsingsadvies" van de Commissie voor de milieueffectrapportage:

Enkele punten in het "toetsingsadvies" verdienen een nadere beschouwing

- Behandeling lozingswater: Gesteld wordt dat ná behandeling van het lozingswater, bijvoorbeeld door gebruik te maken van hydrocyclonen, de concentratie van olieachtige stoffen minder dan 5 mg per liter (5 ppm) kan bedragen. Voor on-shore installaties zou een norm van 0,5 ppm in de praktijk mogelijk zijn.

Ik merk op dat, naar mij is verzekerd, er vooralsnog voor onbemande, off-shore, mijnbouwinstallaties geen voldoende betrouwbare, onderhoudsvrije, technieken beschikbaar zijn om bovenstaande te realiseren.

Een interdepartementale commissie zal binnenkort de "Stand der Techniek" voor productiewaterbehandeling vastleggen in een CTW-nota. In het kader van het milieu-convenant wordt elke 4 jaar een Bedrijfsmilieuplan opgesteld, waarin de "Stand der Techniek" wordt geëvalueerd. Op basis van de werkelijke samenstelling van het productiewater zal worden bezien of op kosteneffectieve wijze nageschakelde technieken toegepast kunnen worden ter verdere reductie van de concentratie van olieachtige stoffen. Een onderzoeksverplichting is opgenomen in voorschrift B4.

- Continue analyse van lozingswater:

Gesteld wordt dat continue analyse van de kwaliteit van het lozingswater een bewezen techniek is en als zodanig deel van het MMA dient uit te maken. Mocht deze continue analyse alléén op bemande platforms mogelijk zijn dan zou een bemand platform onderdeel van het MMA dienen uit te maken.

Ik merk op dat, voorzover mij bekend, er vooralsnog voor onbemande-off-shore-mijnbouwinstallaties geen voldoende betrouwbare, techniek voor continue analyse van het oliegehalte van productiewater bij gaswinning beschikbaar is. De voorgeschreven wijze voor het bepalen van het oliegehalte (NEN 6675 mod) leent zich slecht voor automatische analyse en een poging om dergelijke apparatuur te ontwikkelen is enkele jaren geleden mislukt.

Een bemand platform is noch uit milieutechnische- noch uit economische redenen te verkiezen boven een onbemand platform (extra faciliteiten op het platform, veel meer helivluchten nodig).

- Boringen/affakkelen:

Gesteld wordt dat boringen bij voorkeur in de periode van half mei tot half augustus dienen te worden gedaan en affakkelen bij voorkeur niet tijdens de nachtelijke uren dient plaats te vinden.

Ik stem met de aangegeven voorkeur in, echter gezien het geringe risico voor vogels in relatie tot de mate van inperking van de bedrijfsvoering, acht ik het niet noodzakelijk dienaangaande een voorschrift aan de vergunning te verbinden.

- Radarcontrole/bemannings:

Gesteld wordt dat aanwezigheid van radarcontrole of bemanning op het platform de kans op een ongeluk door aanvaring en daarmee het risico van het in zee of de atmosfeer komen van schadelijke stoffen verder verkleint.

Ik merk op dat de aanwezigheid van een radarinstallatie op het platform van geringe invloed is op de kans van een aanvaring. Het bij dreigend gevaar op afstand insluiten van de putten levert weinig milieuwinst op, omdat dit bij een feitelijke aanvaring automatisch geschiedt.

De beperking van eventuele lozing is gering. Insluiten op afstand naar aanleiding van radar-alarm kan en zal waarschijnlijk ook leiden tot niet-noodzakelijke insluitingen. Dit zal met name plaatsvinden als een schip de grens van de veiligheidszone tot op korte afstand nadert, terwijl er geen reëel aanvaringsrisico is. Ook storingen in de apparatuur kunnen leiden tot onnodige insluiting.

Voor het weer opstarten zal een bemanning per heli naar het platform moeten worden gevlogen (ongeplande vlucht) hetgeen zowel milieutechnisch als economisch ongewenst is. Al met al acht ik het plaatsen van een radarinstallatie vanuit milieuoogpunt niet noodzakelijk of wenselijk.

- Eerst platform, daarna boren:

Gesteld wordt dat tot het MMA gerekend dient te worden de volgende werkvolgorde: "Eerst het platform plaatsen en pas daarna de boringen uitvoeren".

Ik ben het eens met de in deze stelling aangegeven voorkeursvolgorde.

Aangezien dit ook vanuit economisch oogpunt te verkiezen is, zal afwijking van deze volgorde slechts bij hoge uitzondering geschieden.

Ik acht een voorschrift om deze volgorde af te dwingen niet noodzakelijk.

- Alarmprocedure overschrijding lozingsnorm 40 ppm:

Aanbevolen wordt om een meer gedetailleerde alarmprocedure te beschrijven, die het mogelijk maakt adequate maatregelen te nemen als de 40 ppm norm wordt overschreden.

Ik merk, onder verwijzing naar het voorgaande inzake continue analyse, op dat terzake een onderzoeksverplichting is opgenomen

6. Beoordeling van de aanvraag

De aanvraag is getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

Van belang hierbij zijn het, op 02-06-1995 tussen de NOGEPa en de ministers van Economische Zaken (EZ), Verkeer en Waterstaat (V&W) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), afgesloten milieuconvenant en de op basis daarvan door de maatschappij op te stellen bedrijfsmilieuplannen (BMP). Jaarlijks wordt de voortgang van de realisatie van de in het BMP beschreven maatregelen aan de bij het convenant betrokken overheden gerapporteerd.

Het Ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPa) hebben op 11-06-1996 een Meerjarenafpraak over verbetering van de energie-efficiency gesloten.

Uit de aanvraag blijkt dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met de belangen van het milieu.

Conclusie

Ik kom tot de conclusie dat verlening van de vergunning onder de hierna genoemde voorwaarden niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

7. Beschikking

Gelet op artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat besluit ik:

- I. Vergunning te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van de mijnbouwinstallatie: **Platform Q4-A;**
- II. De aanvraag en de beschrijving van de mijnbouwinstallatie (inrichting) maken onderdeel uit van de vergunning;
- III. Aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

A. Algemeen

1. De mijnbouwinstallatie wordt zindelijk gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; de mijnbouwinstallatie wordt vrijgehouden van voor de werking van de installatie onnodig materiaal;
2. De verlichting op de mijnbouwinstallatie is tot het voor het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar noodzakelijke beperkt; de lampen branden uitsluitend voor zover zulks voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de veiligheid noodzakelijk is;
3. Doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden; op plaatsen waar laad- en loswerkzaamheden worden verricht zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen dat het weglekken van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen;
4. Zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie, indien nodig, veilig (bijv. m.b.v. een noodstroomvoorziening) en op milieuverantwoorde wijze uit bedrijf genomen kan worden;
5. In het bedrijfsmilieuplan (BMP) opgenomen maatregelen ter verbetering van het milieu, voorzover betrekking hebbend op deze mijnbouwinstallatie, worden dienovereenkomstig uitgevoerd;
6. Naar de "stand der techniek" zijn zodanige technieken toegepast, dat onnodige en onwenselijke emissies worden vermeden;

B. Bodem/Water

1. Ten einde de nulsituatie vast te stellen wordt de zeebodem ter plaatse van de mijnbouwinstallatie voor het begin van de aanleg door een terzake kundige instelling aan een onderzoek naar de bodemkwaliteit onderworpen. Ten aanzien van de uitvoering van dit onderzoek kunnen nadere eisen worden gesteld door de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
2. Stoffen die via het vanaf de installatie geloosde water in zee terecht komen of terecht kunnen komen behoeven de goedkeuring van de IGM. Geen andere dan toegestane stoffen, conform het besluit van de Commissie van het verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het Noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (OSPAR 96/3), mogen worden geloosd;
3. Het gebruik van milieu verontreinigende of schadelijke stoffen die in zee terecht kunnen komen wordt zoveel mogelijk geminimaliseerd. De toepasbaarheid van

alternatieve milieuvriendelijkere stoffen en mogelijke verwijderstechnieken worden immer overwogen. Maatregelen worden genomen om verontreiniging van de zee te voorkomen;

4. Uiterlijk 3 maanden na aanvang van de productie zal door de vergunninghoudster aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen schriftelijk een voorstel worden ingediend met betrekking tot een onderzoek naar de samenstelling van het productiewater in relatie tot de mogelijkheden van reductie van de olieconcentratie in het in zee te lozen mengsel door middel van nageschakelde technieken. In dit voorstel dienen in elk geval de volgende aspecten te worden opgenomen:
 - a) olieconcentratie in het productiewater;
 - b) de fysische eigenschappen van het productiewater (w.o. het voorkomen van de olie);
 - c) de potentiële reductie van de olieconcentratie door verschillende nageschakelde technieken en een afweging van kosten en baten van de verschillende technieken;
 - d) een voorstel voor implementatie van de resultaten van het onderzoek, inclusief een tijdsplanning;
 - e) een gedetailleerde alarmprocedure die het mogelijk maakt om adequate maatregelen te treffen indien het productiewater de norm van 40 milligram olie per liter overschrijdt;
5. Uiterlijk 6 maanden na aanvang van de productie zal de vergunninghoudster de resultaten van het onder 4 bedoelde onderzoek schriftelijk aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen rapporteren;
6. Zowel het in 4 bedoelde onderzoeksvoorstel als de in 5 bedoelde rapportage behoeven de schriftelijke goedkeuring van de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

C. Lucht

1. De vergunninghoudster neemt maatregelen om de uitworp van milieu-verontreinigende of schadelijke stoffen zoveel mogelijk te beperken;
2. De vergunninghoudster houdt een register bij, waarin nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en de hoeveelheden van de naar de lucht geëmitteerde stoffen;
3. Gasmotoren worden zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas, terug gerekend op ISO-luchtcondities niet meer bedraagt dan 140 g/GJ vermenigvuldigd met een dertigste van het motorrendement;

4. De concentratie stikstofoxiden als onder 3 genoemd wordt zo spoedig mogelijk door een afzonderlijke meting bepaald en vervolgens iedere keer na afloop van een periode van drie jaar. Voor de meting is de REGELING MEETMETHODEN EMISSIE-EISEN STOOKINSTALLATIES MILIEUBEHEER A van toepassing;
 5. De inrichting voldoet aan het gestelde in de NeR Bijzondere Regeling 3.5/28.3; Installaties ten behoeve van de aardgas- en aardoliewinning:
 - het gebruik van purge-gas wordt door technische maatregelen tot een minimum beperkt;
 - gassen die vrijkomen bij het testen van putten worden nuttig gebruikt. Indien dit niet mogelijk is worden de afgassen middels een (tijdelijke) fakkel verbrand;
 - de keuze voor bepaalde typen afsluiters, flenzen en andere appendages wordt afgestemd op minimale lekverliezen.
- D. Afvalstoffen**
1. De vergunninghoudster neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen;
 2. Afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zonodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd;
 3. De vergunninghoudster houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van de inrichting afgevoerde afvalstoffen;
- E. Geluid**
1. De mijnbouwinstallatie wordt zodanig in bedrijf gehouden en onderhouden dat de geluidsemissie tot een minimum wordt beperkt;
- F. Werktuigen**
1. Als pakkingmateriaal is materiaal aangewend, dat bestand is tegen de in het gas of condensaat voorkomende stoffen of bij het behandelingsproces te gebruiken hulpstoffen;
 2. De inrichting wordt niet eerder in werking gebracht en gehouden alvorens door Stoomwezen B.V., of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut, een "Bewijs van Toezicht" is afgegeven, zoals vermeld in de Richtlijnen voor de verkrijging van een Bewijs van Toezicht van de Dienst voor het Stoomwezen Hoofdstuk I en IV (aanschrijving met richtlijnen van 15-07-1992, nr. 4278 van de Inspecteur-Generaal der Mijnen);

3. Drukhouders, toestellen en leidingen als bedoeld in de onder 2 genoemde richtlijnen zijn, voorzover aanwezig in een omgeving waar een verhoogde kans op corrosie bestaat, telkens binnen een door de Inspecteur-Generaal der Mijnen te bepalen termijn doeltreffend op de mate van aantasting door corrosie gecontroleerd; de Inspecteur-Generaal der Mijnen kan na de vergunninghoudster te hebben gehoord:
 - aanwijzingen geven aangaande de omvang waarin en de wijze waarop de controle moet worden uitgevoerd;
 - aangeven op welke plaatsen de controle moet worden uitgevoerd;
4. Wijzigingen of reparaties met betrekking tot drukhouders, toestellen en leidingen bedoeld in de onder 2 genoemde richtlijn, behoeven de goedkeuring van de Stoomwezen B.V. of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut; elk ongeval met zodanige drukhouder, toestel of leiding wordt onverwijld gemeld aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

G. Energie

1. In de inrichting zijn naar de "stand der techniek" zodanig energie-efficiënte technieken toegepast, waardoor onnodig of onwenselijk gebruik van energie wordt vermeden;
2. Bij het in werking hebben van de inrichting wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency;
3. De vergunninghoudster voldoet aan afspraken die in de tussen het Ministerie van Economische Zaken en de NOGEPa gesloten Meerjarenaafpraak (MJA) met de mijnbouwindustrie zijn vastgelegd;
4. Na beëindiging, door de vergunninghoudster, van de Meerjarenaafpraak (MJA) meldt de vergunninghoudster dit binnen 3 maanden aan het bevoegd gezag, met opgaaf van redenen van beëindiging van de Meerjarenaafpraak;

H. Verwijderen/Verlaten

1. a. Na het verwijderen /verlaten van de mijnbouwinstallatie wordt door een terzake deskundige instelling een eindsituatie-onderzoek van de zeebodem verricht;
b. het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de uitvoering van het onder a. bedoelde onderzoek;

I. Evaluatie

1. De vergunninghoudster is verplicht om desgevraagd alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken aan het bevoegd gezag die het redelijkerwijs

voor het verrichten van een evaluatie-onderzoek, als bedoeld in artikel 7.39 Wm, heeft.

De Minister van Economische Zaken
voor deze:

drs. J.W.P.M. Haenen
plv. directeur Energieproductie

Datum

6 APR. 2000

Kenmerk

E/EP/SR/00023359

Onderwerp

Mijnbouwmilieuvergunning Platform Q4-B**Ontwerp-beschikking**

Besluit van de Minister van Economische Zaken

1. Onderwerp aanvraag

Op 16-11-1999 is een aanvraag ontvangen van Clyde Petroleum Exploratie B.V., te Den Haag, om een vergunning ingevolge artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat voor het oprichten en in stand houden van een mijnbouwinstallatie ten behoeve van de winning van aardgas.

Tegelijk met de vergunningaanvraag is een milieueffectrapport (MER) ingediend.

De vergunningaanvraag betreft het oprichten van een onbemand productieplatform.

De mijnbouwinstallatie, genaamd platform Q4-A, is gelegen op de coördinaten 52°44'08" NB en 04°17'35" OL in blok Q4 van het Nederlandse deel van het continentaal plat.

Voor het oprichten en in werking hebben van deze inrichting is, ingevolge artikel 30a, eerste lid, van het Mijnreglement continentaal plat, m.i.v. 14 maart 1999, een vergunning vereist.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999, Stb. 224, is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) verplicht. Het winnen van aardolie of aardgas (activiteit categorie C17.2) is m.e.r.-plichtig in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gewonnen hoeveelheid van:

1. meer dan 500 ton aardolie per dag, of
2. meer dan 500.000 m³ aardgas per dag.

De Minister van Economische Zaken is bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

2. Adviseurs

- Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Noordzee;
- De Inspecteur-Generaal der Mijnen.

3. Procedures

Aangezien sprake is van een m.e.r.-plichtige activiteit zijn de procedures op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer doorlopen.

- Ontvangst Startnotitie MER 17-12-1998
- Ontvangstbevestiging naar initiatiefnemer 21-12-1998
- Verzending Startnotities aan (wettelijk) adviseurs/belanghebbenden 06-01-1999
- Publicatie "Kennisgeving" Startnotitie (Staatscourant) 13-01-1999
- T.i.l. (*)/Inspraak m.b.t. Richtlijnen MER 14-01-1999 t/m 11-02-1999
(*) T.i.l. = terinzagelegging bij het Bureau Informatie en Nieuwsvoorziening EZ)
- Ontvangst Richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage 02-04-1999
- Vaststelling Richtlijnen MER 02-04-1999
- Indienen/ontvangst van vergunningaanvraag + MER 16-11-1999
- Ontvangstbevestiging MER naar initiatiefnemer 23-11-1999
- Aanvaarding MER 26-11-1999
- Publicatie "Kennisgeving" MER (Staatscourant, Volkskrant) 01-12-1999
- T.i.l./Inspraak MER/vergunningaanvragen 02-12-1999 t/m 05-01-2000
- Openbare zitting (Hoorzitting) MER 20-12-1999
(Locatie: Ministerie van Economische Zaken te Den Haag; 20.00 uur)
- Verslag hoorzitting/verzending verslag 23-12-1999
- Verzending inspraakreacties/adviezen 14-01-2000
- Ontvangst (positief) toetsingsadvies Ciemer 20-03-2000

Op grond van artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat zijn de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5. van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op het tot stand komen van het besluit omtrent de verlening van de vergunning.

4. Inspraakreacties/Adviezen met betrekking tot vergunningaanvraag en MER

Naar aanleiding van toezending van de vergunningaanvraag met bijbehorend MER aan de adviseurs en aan andere belanghebbenden, publicatie van de kennisgeving, terinzagelegging en de openbare zitting zijn inspraakreacties/adviezen ingediend door:

- Productschap Vis,
- Stichting Greenpeace Nederland, mede namens Stichting De Noordzee.

Inspraakreactie/advies Productschap Vis:

Geconcludeerd wordt dat de visserij zeer veel hinder zal ondervinden van een platform in dit rijke visgebied dat regelmatig wordt bevist, en dat hiermee bevisbaar gebied voor langere tijd verloren gaat.

Opgemerkt wordt dat er onduidelijkheid bestaat ten aanzien van de ligging van veiligheidszones in relatie tot kabels, pijpleidingen en de mijnbouwinstallatie.

Ten aanzien van de diepteligging van pijpleidingen, ingegraven op minstens 1 meter, wordt opgemerkt dat er vanuit gegaan wordt dat die ligging regelmatig wordt gecontroleerd.

Aansprakelijkheid voor elke schade aan pijpleidingen, welke eventueel is veroorzaakt door de visserij, wordt op voorhand afgewezen.

Het Productschap is van mening dat de initiatiefnemer de verplichting heeft om de vissers in het gebied actief te informeren, bijvoorbeeld door het opstellen van een brochure met daarin een kaart en het tijdpad. Aangeboden wordt om hieraan medewerking te verlenen.

Inspraakreactie Greenpeace Nederland, mede namens Stichting De Noordzee.

Gesteld wordt dat de aspecten "klimaat" en "lozingen en incidentele gebeurtenissen" in het MER Q4 nadere aandacht verdienen.

Aangegeven wordt hoe het MER aangepast kan worden overeenkomstig het beoogde doel van de EU-MER-Richtlijn, voor de vergunningaanvraag hoeft dit in principe geen gevolgen te hebben.

Gewezen wordt op de brief aan de MER-commissie, d.d. 15-05-1998, waarin het Greenpeace-standpunt over "directe en indirecte gevolgen voor het klimaat" in de Nederlandse milieueffectrapportage is verwoord, alsmede op het antwoord van de MER-commissie d.d. 11-03-1999.

Positief wordt geoordeeld over de poging om in het MER Q4 iets te zeggen over gevolgen voor het klimaat.

Geconstateerd wordt dat verslaglegging ten aanzien van "lozingen en incidentele gebeurtenissen", "de gevolgen voor het mariene ecosysteem" en "de gevolgen voor het klimaat" niet overeenkomt met het doel van de richtlijn, namelijk het verschaffen van inzicht in te verwachten milieueffecten, ook in cumulatieve zin en in samenhang met andere activiteiten en processen.

Gesteld wordt dat het MER Q4 door enkele ingrepen wel aan dit beoogde doel zou kunnen voldoen, dat dan pas conclusies zouden kunnen worden getrokken.

Geoordeeld wordt dat het MER Q4 voorbarig concludeert dat de effecten op het klimaat "praktisch verwaarloosbaar" zijn, dat de optie van nullozing (water) buiten beschouwing wordt gelaten en dat ontmanteling van de installatie in het MER niet mag ontbreken.

5. Overwegingen ten aanzien van de ingediende inspraakreacties/adviezen

Naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties/adviezen merk ik het volgende op: De ingediende inspraakreacties/adviezen zijn door de Commissie voor de milieueffectrapportage bij het opstellen van het "toetsingsadvies" meegewogen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is van oordeel dat in het MER de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

Ik verwijs hierbij naar het uitgebrachte "Toetsingsadvies".

Overwegingen ten aanzien van de inspraakreactie van het Productschap Vis:

De beperking voor de visserij, bepaald door de in te stellen veiligheidszone (500 meter) rond het platform, acht ik gezien het belang van de delfstofwinning alleszins gerechtvaardigd. De omvang van het bevisbare gebied neemt slechts in geringe mate af. Gebleken is dat vis in veiligheidszones rond mijnbouwinstallaties zeer goed gedijt, hetgeen indirect als een positief effect voor de visserij kan worden gezien.

Alleen rond het platform wordt een veiligheidszone ingesteld (conform Mijnreglement continentaal plat). Pijpleidingen worden zodanig gelegd dat zij geen obstakel vormen voor de visserij. De diepteligging van pijpleidingen wordt gecontroleerd.

Het actief informeren van vissers in het gebied door middel van een brochure acht ik geen taak voor de initiatiefnemer.

De plaatsing van de mijnbouwinstallatie zal via de gebruikelijke kanalen bekend worden gemaakt.

Het (ver-)plaatsen van mijnbouw-installaties wordt gepubliceerd in de Staatscourant en het blad "Berichten aan zeevarenden".

Overwegingen ten aanzien van de inspraakreactie van Stichting Greenpeace Nederland:

Ten aanzien van de beoordeling van het MER Q4 verwijs ik naar het "toetsingsadvies" van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

Een discussie over de reikwijdte en beoogt doel van de EU MER Richtlijn en de implicaties daarvan voor de Nederlandse milieueffectrapportage voert hier te ver.

Het is te prijzen dat zo verregaande suggesties ter verbetering van de opzet van het MER zijn gedaan. Ik zie er vanaf om daarop verder in te gaan aangezien, zoals ook is gesteld, dit niet van invloed is op de behandeling van de vergunningaanvraag.

Overwegingen ten aanzien van "toetsingsadvies" van de Commissie voor de milieueffectrapportage:

Enkele punten in het "toetsingsadvies" verdienen een nadere beschouwing

- Behandeling lozingswater: Gesteld wordt dat ná behandeling van het lozingswater, bijvoorbeeld door gebruik te maken van hydrocyclonen, de concentratie van olieachtige stoffen minder dan 5 mg per liter (5 ppm) kan bedragen. Voor on-shore installaties zou een norm van 0,5 ppm in de praktijk mogelijk zijn.

Ik merk op dat, naar mij is verzekerd, er vooralsnog voor onbemande, off-shore, mijnbouwinstallaties geen voldoende betrouwbare, onderhoudsvrije, technieken beschikbaar zijn om bovenstaande te realiseren.

Een interdepartementale commissie zal binnenkort de "Stand der Techniek" voor productiewaterbehandeling vastleggen in een CIW-nota. In het kader van het milieuconvenant wordt elke 4 jaar een Bedrijfsmilieuplan opgesteld, waarin de "Stand der Techniek" wordt geëvalueerd. Op basis van de werkelijke samenstelling van het productiewater zal worden gezien of op kosteneffectieve wijze nageschakelde technieken toegepast kunnen worden ter verdere reductie van de concentratie van olieachtige stoffen. Een onderzoeksverplichting is opgenomen in voorschrift B4.

- Continue analyse van lozingswater:

Gesteld wordt dat continue analyse van de kwaliteit van het lozingswater een bewezen techniek is en als zodanig deel van het MMA dient uit te maken. Mocht deze continue analyse alléén op bemande platforms mogelijk zijn dan zou een bemand platform onderdeel van het MMA dienen uit te maken.

Ik merk op dat, voorzover mij bekend, er vooralsnog voor onbemande-off-shore-mijnbouwinstallaties geen voldoende betrouwbare, techniek voor continue analyse van het oliegehalte van productiewater bij gaswinning beschikbaar is. De voorgeschreven wijze voor het bepalen van het oliegehalte (NEN 6675 mod) leent zich slecht voor automatische analyse en een poging om dergelijke apparatuur te ontwikkelen is enkele jaren geleden mislukt.

Een bemand platform is noch uit milieutechnische- noch uit economische redenen te verkiezen boven een onbemand platform (extra faciliteiten op het platform, veel meer helivluchten nodig).

- Boringen/affakkelen:

Gesteld wordt dat boringen bij voorkeur in de periode van half mei tot half augustus dienen te worden gedaan en affakkelen bij voorkeur niet tijdens de nachtelijke uren dient plaats te vinden.

Ik stem met de aangegeven voorkeur in, echter gezien het geringe risico voor vogels in relatie tot de mate van inperking van de bedrijfsvoering, acht ik het niet noodzakelijk dienaangaande een voorschrift aan de vergunning te verbinden.

- Radarcontrole/bemanning:

Gesteld wordt dat aanwezigheid van radarcontrole of bemanning op het platform de kans op een ongeluk door aanvaring en daarmee het risico van het in zee of de atmosfeer komen van schadelijke stoffen verder verkleint.

Ik merk op dat de aanwezigheid van een radarinstallatie op het platform van geringe invloed is op de kans van een aanvaring. Het bij dreigend gevaar op afstand insluiten van de putten levert weinig milieuwinst op, omdat dit bij een feitelijke aanvaring automatisch geschiedt.

De beperking van eventuele lozing is gering. Insluiten op afstand naar aanleiding van radar-alarm kan en zal waarschijnlijk ook leiden tot niet-noodzakelijke insluitingen. Dit zal met name plaatsvinden als een schip de grens van de veiligheidszone tot op korte afstand nadert, terwijl er geen reëel aanvaringsrisico is. Ook storingen in de apparatuur kunnen leiden tot onnodige insluiting.

Voor het weer opstarten zal een bemanning per heli naar het platform moeten worden gevlogen (ongeplande vlucht) hetgeen zowel milieutechnisch als economisch ongewenst is. Al met al acht ik het plaatsen van een radarinstallatie vanuit milieuoogpunt niet noodzakelijk of wenselijk.

- Eerst platform, daarna boren:

Gesteld wordt dat tot het MMA gerekend dient te worden de volgende werkvolgorde: "Eerst het platform plaatsen en pas daarna de boringen uitvoeren".

Ik ben het eens met de in deze stelling aangegeven voorkeursvolgorde.

Aangezien dit ook vanuit economisch oogpunt te verkiezen is, zal afwijking van deze volgorde slechts bij hoge uitzondering geschieden.

Ik acht een voorschrift om deze volgorde af te dwingen niet noodzakelijk.

- Alarmprocedure overschrijding lozingsnorm 40 ppm:

Aanbevolen wordt om een meer gedetailleerde alarmprocedure te beschrijven, die het mogelijk maakt adequate maatregelen te nemen als de 40 ppm norm wordt overschreden.

Ik merk, onder verwijzing naar het voorgaande inzake continue analyse, op dat terzake een onderzoeksverplichting is opgenomen

6. Beoordeling van de aanvraag

De aanvraag is getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

Van belang hierbij zijn het, op 02-06-1995 tussen de NOGEPA en de ministers van Economische Zaken (EZ), Verkeer en Waterstaat (V&W) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), afgesloten milieuconvenant en de op basis daarvan door de maatschappij op te stellen bedrijfsmilieuplannen (BMP). Jaarlijks wordt de voortgang van de realisatie van de in het BMP beschreven maatregelen aan de bij het convenant betrokken overheden gerapporteerd.

Het Ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPA) hebben op 11-06-1996 een Meerjarenafpraak over verbetering van de energie-efficiency gesloten.

Uit de aanvraag blijkt dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met de belangen van het milieu.

Conclusie

Ik kom tot de conclusie dat verlening van de vergunning onder de hierna genoemde voorwaarden niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

7. Beschikking

Gelet op artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat besluit ik:

- I. Vergunning te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van de mijnbouwinstallatie: **Platform Q4-B**;
- II. De aanvraag en de beschrijving van de mijnbouwinstallatie (inrichting) maken onderdeel uit van de vergunning;
- III. Aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

A. Algemeen

1. De mijnbouwinstallatie wordt zindelijk gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; de mijnbouwinstallatie wordt vrijgehouden van voor de werking van de installatie onnodig materiaal;
2. De verlichting op de mijnbouwinstallatie is tot het voor het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar noodzakelijke beperkt; de lampen branden uitsluitend voor zover zulks voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de veiligheid noodzakelijk is;
3. Doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden; op plaatsen waar laad- en loswerkzaamheden worden verricht zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen dat het weglekken van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen;
4. Zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie, indien nodig, veilig (bijv. m.b.v. een noodstroomvoorziening) en op milieuverantwoorde wijze uit bedrijf genomen kan worden;
5. In het bedrijfsmilieuplan (BMP) opgenomen maatregelen ter verbetering van het milieu, voorzover betrekking hebbend op deze mijnbouwinstallatie, worden dienovereenkomstig uitgevoerd;
6. Naar de "stand der techniek" zijn zodanige technieken toegepast, dat onnodige en onwenselijke emissies worden vermeden;

B. Bodem/Water

1. Ten einde de nulsituatie vast te stellen wordt de zeebodem ter plaatse van de mijnbouwinstallatie voor het begin van de aanleg door een terzake kundige instelling aan een onderzoek naar de bodemkwaliteit onderworpen. Ten aanzien van de uitvoering van dit onderzoek kunnen nadere eisen worden gesteld door de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
2. Stoffen die via het vanaf de installatie geloosde water in zee terecht komen of terecht kunnen komen behoeven de goedkeuring van de IGM. Geen andere dan toegestane stoffen, conform het besluit van de Commissie van het verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het Noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (OSPAR 96/3), mogen worden geloosd;
3. Het gebruik van milieu verontreinigende of schadelijke stoffen die in zee terecht kunnen komen wordt zoveel mogelijk geminimaliseerd. De toepasbaarheid van

alternatieve milieuvriendelijkere stoffen en mogelijke verwijder technieken worden immer overwogen. Maatregelen worden genomen om verontreiniging van de zee te voorkomen;

4. Uiterlijk 3 maanden na aanvang van de productie zal door de vergunninghoudster aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen schriftelijk een voorstel worden ingediend met betrekking tot een onderzoek naar de samenstelling van het productiewater in relatie tot de mogelijkheden van reductie van de olieconcentratie in het in zee te lozen mengsel door middel van nageschakelde technieken. In dit voorstel dienen in elk geval de volgende aspecten te worden opgenomen:
 - a) olieconcentratie in het productiewater;
 - b) de fysische eigenschappen van het productiewater (w.o. het voorkomen van de olie);
 - c) de potentiële reductie van de olieconcentratie door verschillende nageschakelde technieken en een afweging van kosten en baten van de verschillende technieken;
 - d) een voorstel voor implementatie van de resultaten van het onderzoek, inclusief een tijdsplanning;
 - e) een gedetailleerde alarmprocedure die het mogelijk maakt om adequate maatregelen te treffen indien het productiewater de norm van 40 milligram olie per liter overschrijdt;
5. Uiterlijk 6 maanden na aanvang van de productie zal de vergunninghoudster de resultaten van het onder 4 bedoelde onderzoek schriftelijk aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen rapporteren;
6. Zowel het in 4 bedoelde onderzoeksvoorstel als de in 5 bedoelde rapportage behoeven de schriftelijke goedkeuring van de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

C. Lucht

1. De vergunninghoudster neemt maatregelen om de uitworp van milieu-verontreinigende of schadelijke stoffen zoveel mogelijk te beperken;
2. De vergunninghoudster houdt een register bij, waarin nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en de hoeveelheden van de naar de lucht geëmitteerde stoffen;
3. Gasmotoren worden zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas, terug gerekend op ISO-luchtcondities niet meer bedraagt dan 140 g/GJ vermenigvuldigd met een dertigste van het motorrendement;

4. De concentratie stikstofoxiden als onder 3 genoemd wordt zo spoedig mogelijk door een afzonderlijke meting bepaald en vervolgens iedere keer na afloop van een periode van drie jaar. Voor de meting is de REGELING MEETMETHODEN EMISSIE-EISEN STOOKINSTALLATIES MILIEUBEHEER A van toepassing;
5. De inrichting voldoet aan het gestelde in de NeR Bijzondere Regeling 3.5/28.3; Installaties ten behoeve van de aardgas- en aardoliewinning:
 - het gebruik van purge-gas wordt door technische maatregelen tot een minimum beperkt;
 - gassen die vrijkomen bij het testen van putten worden nuttig gebruikt. Indien dit niet mogelijk is worden de afgassen middels een (tijdelijke) fakkel verbrand;
 - de keuze voor bepaalde typen afsluiters, flenzen en andere appendages wordt afgestemd op minimale lekverliezen.

D. Afvalstoffen

1. De vergunninghoudster neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen;
2. Afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zonodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd;
3. De vergunninghoudster houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van de inrichting afgevoerde afvalstoffen;

E. Geluid

1. De mijnbouwinstallatie wordt zodanig in bedrijf gehouden en onderhouden dat de geluidsemissie tot een minimum wordt beperkt;

F. Werktuigen

1. Als pakkingmateriaal is materiaal aangewend, dat bestand is tegen de in het gas of condensaat voorkomende stoffen of bij het behandlingsproces te gebruiken hulpstoffen;
2. De inrichting wordt niet eerder in werking gebracht en gehouden alvorens door Stoomwezen B.V., of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut, een "Bewijs van Toezicht" is afgegeven, zoals vermeld in de Richtlijnen voor de verkrijging van een Bewijs van Toezicht van de Dienst voor het Stoomwezen Hoofdstuk I en IV (aanschrijving met richtlijnen van 15-07-1992, nr. 4278 van de Inspecteur-Generaal der Mijnen);

3. Drukhouders, toestellen en leidingen als bedoeld in de onder 2 genoemde richtlijnen zijn, voorzover aanwezig in een omgeving waar een verhoogde kans op corrosie bestaat, telkens binnen een door de Inspecteur-Generaal der Mijnen te bepalen termijn doeltreffend op de mate van aantasting door corrosie gecontroleerd; de Inspecteur-Generaal der Mijnen kan na de vergunninghoudster te hebben gehoord:
 - aanwijzingen geven aangaande de omvang waarin en de wijze waarop de controle moet worden uitgevoerd;
 - aangeven op welke plaatsen de controle moet worden uitgevoerd;
4. Wijzigingen of reparaties met betrekking tot drukhouders, toestellen en leidingen bedoeld in de onder 2 genoemde richtlijn, behoeven de goedkeuring van de Stoomwezen B.V. of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut; elk ongeval met zodanige drukhouder, toestel of leiding wordt onverwijld gemeld aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

G. Energie

1. In de inrichting zijn naar de "stand der techniek" zodanig energie-efficiënte technieken toegepast, waardoor onnodig of onwenselijk gebruik van energie wordt vermeden;
2. Bij het in werking hebben van de inrichting wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency;
3. De vergunninghoudster voldoet aan afspraken die in de tussen het Ministerie van Economische Zaken en de NOGEPa gesloten Meerjarenafpraak (MJA) met de mijnbouwindustrie zijn vastgelegd;
4. Na beëindiging, door de vergunninghoudster, van de Meerjarenafpraak (MJA) meldt de vergunninghoudster dit binnen 3 maanden aan het bevoegd gezag, met opgaaf van redenen van beëindiging van de Meerjarenafpraak;

H. Verwijderen/Verlaten

1. a. Na het verwijderen /verlaten van de mijnbouwinstallatie wordt door een terzake deskundige instelling een eindsituatie-onderzoek van de zeebodem verricht;
b. het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de uitvoering van het onder a. bedoelde onderzoek;

I. Evaluatie

1. De vergunninghoudster is verplicht om desgevraagd alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken aan het bevoegd gezag die het redelijkewijs

voor het verrichten van een evaluatie-onderzoek, als bedoeld in artikel 7.39 Wm, heeft,

De Minister van Economische Zaken
voor deze:

drs. J.W.P.M. Haenen
plv. directeur Energieproductie